

David Baldacci

De zesde man

Band 1

2011

Uitgeverij XL
Leidschendam

Proloog

‘Zorg dat het ophoudt!’

De man zat over de koude metalen tafel gebogen, zijn spieren gespannen, zijn ogen stijf dicht, zijn stem overslaand. Elke ademtocht zoog hij diep zijn longen in en blies hij uit alsof het zijn laatste zou zijn. Een explosie van woorden daverde via zijn koptelefoon zijn hersenen binnen. Er zaten sensoren op het tuig van dikke stof dat om zijn bovenlichaam gesjord zat. Hij droeg ook een kapje met elektroden die zijn hersengolven maten. De kamer was felverlicht.

Bij elk stukje beeld en geluid trok zijn lichaam zich samen alsof het een dreun te incasseren kreeg van de wereldkampioen zwaargewicht.

Hij huilde.

In een aangrenzende, verduisterde kamer zat een groepje verbijsterde mannen achter een doorkijkspiegel om te zien wat er met hem gebeurde.

Aan de muur in de kamer van de snikkende man hing een scherm van tweeënhalve meter breed en twee meter hoog. Het zou een prachtig scherm zijn geweest voor een publiek dat gefascineerd naar een belangrijke footballwedstrijd zat te kijken, maar op de digitale beelden die eroverheen vlogen zag je geen zwaargebouwde kerels in clubtenue die elkaars her-

sencellen kapotsloegen. Het waren supergeheime gegevens waarvan maar heel weinig mensen binnen de overheid af wisten.

Voor een kenner die de beelden zag vormden ze een opmerkelijk geheel van clandestiene activiteiten van over de hele wereld.

Kristalheldere beelden van verdachte troepenbewegingen langs de achtendertigste breedtegraad in Korea.

Satellietbeelden van bouwprojecten in Iran, waarop ondergrondse raketsilo's te zien waren die als gigantische potloodhouders uit de aarde staken, met daarnaast de gloeiende thermische silhouetten van een werkende kernreactor.

Uit Pakistan surveillancefoto's, gemaakt op grote hoogte, van de nasleep van een terroristische bom-aanslag op een markt, waar de grond bezaaid lag met evenveel lichaamsdelen als groente.

Uit Rusland realtimevideobeelden van een colonne legertrucks op een missie die tot een nieuwe wereldoorlog zou kunnen leiden.

Uit India gegevens over een terroristencel die regionale onrust wilde verwekken door gelijktijdige aanslagen op belangrijke doelen te plegen.

Uit New York belastende foto's van een vooraanstaande politicus in een hotelkamer met iemand die niet zijn vrouw was.

Uit Parijs ellenlange rijen cijfers en namen. Financiële gegevens van criminele ondernemingen die bliksemsnel over het scherm vlogen, alsof een miljoen Sudoku-opgaven met de snelheid van het licht aan iemand werden voorgelegd.

Uit China clandestiene inlichtingen over een mogelijke coup tegen de leiders van het land.

Uit duizenden federaal gefinancierde inlichtingencentra in de Verenigde Staten informatie over verdachte activiteiten van Amerikanen en buitenlanders in het land zelf.

Uit de bondgenoten Verenigde Staten, Groot-Brittannië, Canada, Australië en Nieuw-Zeeland een verzameling topgeheime berichten, stuk voor stuk van het allergrootste belang.

En zo ging het maar door. Het kwam uit alle hoeken van de wereld: onnoemelijk veel gegevens, haarscherp weergegeven.

Als het een Xbox- of PS3-game was geweest, zou het moeilijker en fascinerender zijn geweest dan welke bestaande game ook. Maar niets van dit alles was verzonnen. Het ging om echte mensen die leefden en echte mensen die stierven.

Deze oefening stond in het hoogste echelon van de inlichtingenwereld bekend als de ‘Muur’.

De man die over de metalen tafel gebogen zat, was klein en mager. Zijn huid was lichtbruin en zijn haar

was kort en zwart en zat aan zijn kleine hoofd geplakt. Hij had grote ogen, die nu rood waren van de tranen. Hij was eenendertig, maar in de afgelopen vier uur leek hij tien jaar ouder te zijn geworden.

‘Alsjeblieft, zorg dat het ophoudt. Ik hou dit niet uit. Ik kán het niet!’

Na die woorden kwam de langste man achter de spiegel in beweging. Hij heette Peter Bunting, hij was zevenenveertig jaar, en dit was zijn operatie, zijn ambitie, zijn imperium, zijn leven. Hij werd er helemaal door in beslag genomen. Op geen enkel moment dacht zelfs maar een deel van hem aan iets anders. In het afgelopen halfjaar was zijn haar veel grijzer geworden, en dat kwam rechtstreeks door de Muur, of beter gezegd, door problemen die met de Muur in verband stonden.

Zijn jasje, overhemd en broek waren op maat gemaakt. Hij had een atletisch lichaam, maar hij had nooit aan sport gedaan en zijn coördinatie was niet zo goed. Daarentegen had hij wel een verbazingwekkend IQ en een gigantisch verlangen om te slagen. Hij was op zijn negentiende al afgestudeerd, had een postdoctorale opleiding aan de universiteit van Stanford gevolgd en had daarna een Rhodesbeurs voor Oxford gekregen. Bunting bezat de volmaakte combinatie van strategische visie en gezond verstand. Hij was rijk en machtig, maar onbekend bij het grote

publiek. Hij had veel redenen om gelukkig te zijn en maar één reden om gefrustreerd, zelfs woedend te zijn. En die reden had hij nu recht tegenover zich. Om precies te zijn: de persoon die de reden vormde. Bunting keek naar de tablet die hij in zijn handen had. Hij had de man tal van vragen gesteld waarvan de antwoorden in de stroom van gegevens te vinden waren geweest. Hij had niet één antwoord gekregen. ‘Alsjeblieft, ga me niet vertellen dat dit een misplaatste grap van iemand is,’ zei hij ten slotte. Maar hij wist wel dat het niet zo was. Er werden daar nooit grappen gemaakt.

Een oudere, kleinere man in een gekreukt overhemd spreidde hulpeloos zijn handen. ‘We zitten met het probleem dat hij een E-Vijf is, meneer Bunting.’ ‘Nou, deze Vijf krijgt het duidelijk niet voor elkaar,’ beet Bunting hem toe.

Ze keken weer door de ruit, want de man in de kamer had de koptelefoon afgerukt en riep: ‘Ik wil eruit. Niemand heeft me verteld dat het zo zwaar zou zijn.’

Bunting legde zijn tablet op een tafel en leunde tegen de muur. De man in de kamer was Sohan Sharma. Hij was hun laatste hoop geweest voor de functie van Analist. Analist met een hoofdletter. Er was er maar één.

‘Meneer?’ zei de jongste man in de groep. Hij was

nog geen dertig en leek met zijn scheve das en lange, slordige haar nog jonger dan hij was. Zijn adams-appel ging nerveus op en neer, als een lift die op tilt was geslagen en tussen twee verdiepingen heen en weer bleef schieten.

Bunting wreef over zijn slapen. 'Ik luister, Avery.' Hij nam een paar maagtabletten. 'Laat het belangrijk zijn. Je merkt zeker wel dat ik een beetje gespannen ben.'

'Sharma is volgens elke aanvaardbare norm een echte Vijf. Hij stortte pas in toen hij bij de Muur kwam.' Hij keek naar de rij computerschermen waarop Sharma's hersenfuncties en andere levensfuncties werden bijgehouden. 'Zijn thèta-activiteit zit op recordhoogte. Een klassiek geval van extreme overbelasting met informatie. Het begon een minuut nadat we de Muur op maximale snelheid hadden gezet.'

'Ja, dat had ik zelf al begrepen.' Bunting maakte een gebaar naar Sharma, die nu op de vloer zat te huilen. 'Maar een echte Vijf en dit is het resultaat? Hoe kan dat?'

Avery zei: 'De Analist krijgt exponentieel meer gegevens te verwerken. Tienduizend uren video. Honderdduizend rapporten. Vier miljoen incidentmeldingen. De dagelijkse verzameling satellietbeelden loopt in de vele terabytes, en dat is dan na schifting.

De opgevangen SIGINT die onze aandacht vereist, loopt in de duizenden uren. Alleen al met gesprekken vanuit oorlogszones kun je duizend telefoonboeken vullen. Het komt elke seconde van elke dag in steeds grotere hoeveelheden binnen uit een miljoen verschillende bronnen. Vergeleken met de gegevens die nog maar twintig jaar geleden beschikbaar waren, is het of je een vingerhoed water in een miljoen oceanen omtovert. Bij de vorige Analist zagen we ons gedwongen de gegevensstroom flink in te dammen.'

'Wat wil je hier precies mee zeggen, Avery?' vroeg Bunting.

De jongeman haalde snel adem. De uitdrukking op zijn gezicht was die van iemand die in het water ligt en net beseft dat hij misschien gaat verdrinken.

'Misschien zijn we op de grenzen van de menselijke geest gestuit.'

Bunting keek de anderen aan. Geen van hen wilde recht in zijn ogen kijken. Het was of er elektriciteit knetterde in de damp die van het zweet op hun gezichten kwam.

'Niets is krachtiger dan een volledig benut, volledig inzetbaar menselijk brein,' zei Bunting met nadrukkelijke kalmte. 'Ik zou het geen tien minuten tegenover de Muur uithouden, omdat ik misschien maar elf procent van mijn grijze cellen gebruik – tot meer

zou ik niet in staat zijn. Maar vergeleken met een E-Vijf had Einstein de hersenen van een foetus. Zelfs een Cray-computer komt niet in de buurt. Het brein is een kwantumcomputer van vlees en bloed. Het kan lineair, spatiaal en geometrisch werken, in elke dimensie die we maar willen. Het is het perfecte analytische mechanisme.'

'Dat begrijp ik, meneer, maar...'

Buntings stem werd scherper. 'Dat blijkt uit elk onderzoek dat we ooit hebben gedaan. Het is het evangelie waarop alles wat we hier doen is gebaseerd. En nog belangrijker: volgens ons contract van tweeënhalf miljard dollar moeten we dat leveren. Al onze inlichtingenmensen zijn ervan afhankelijk. Ik heb dit tegen de president gezegd, en tegen iedereen onder hem in de hiërarchische keten. En nu ga jij me vertellen dat het niet waar is?'

Avery gaf zich niet gewonnen. 'Het universum mag dan steeds groter worden, al het andere is aan grenzen gebonden.' Hij wees naar de kamer achter de spiegel, waar Sharma nog zat te huilen. 'En misschien hebben we daar nu mee te maken. De absolute grens.' Grimmig zei Bunting: 'Als het waar is wat je zegt, zitten we ongelooflijk diep in de stront. En de rest van de beschaafde wereld ook. Dan kunnen we het wel schudden. Dan hebben we afgedaan. De schurken winnen. Laten we allemaal naar huis gaan en op

het einde van de wereld wachten. Lang leve de Taliban en Al Qaida, de schoften. Wedstrijd afgelopen. Zij hebben gewonnen.'

'Ik begrijp uw frustratie,' zei Avery, 'maar het is nooit goed om iets te negeren wat duidelijk te zien is.'

'Geef me dan een Zes.'

De jonge man keek verbaasd. 'Er bestaat niet zoiets als een Zes.'

'Onzin! Dat dachten we ook van Twee tot en met Vijf.'

'Maar toch...'

'Vind een Zes voor me, verdomme. En geen smoesjes. Doe het gewoon, Avery.'

De adamsappel kwam naar voren. 'Ja, meneer.'

De kleine man zei: 'En Sharma?'

Bunting draaide zich om naar de snikkende mislukte Analist. 'Het exitproces. Laat hem alle gebruikelijke papieren tekenen en maak hem goed duidelijk dat hij er met niemand over mag praten. Doet hij dat toch, dan is het hoogverraad en zit hij de rest van zijn leven in de gevangenis.'

Bunting ging weg. De waterval van beelden hield eindelijk op en het werd donker in de kamer.

Sohan Sharma werd naar een klaarstaand busje geleid. Er zaten drie mannen in. Nadat Sharma was ingestapt, legde een van de mannen zijn arm om Sharma's hals en zijn andere arm om zijn hoofd. Hij